

Snäckstavik

Arkeologisk förundersökning (schaktkontroll) vid Snäckstavik, intill RAÄ 102:1 och 580:1-3, Grödinge socken och Botkyrka kommun, Södermanland

Rapport 2010:35

Göran Werthwein

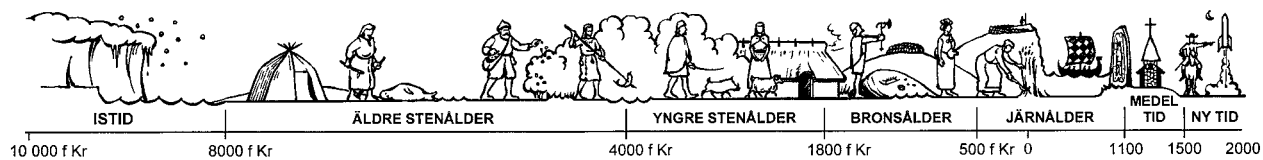
Snäckstavik

Arkeologisk förundersökning (schaktkontroll) vid Snäckstavik,
intill RAÅ 102:1 och 580:1-3, Grödinge socken och Botkyrka
kommun, Södermanland

Rapport 2010:35

Göran Werthwein

Rapporten finns i PDF-format på adressen
www.stockholmslansmuseum.se

Tidaxel: Mats Vänehem

© Stockholms läns museum
 Produktion: Stockholms läns museum
 Redaktionell bearbetning: Göran Werthwein
 Produktion av planer: Göran Werthwein
 Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133
 Nacka 2010

Innehåll

Sammanfattning	6
Inledning	7
Topografi och fornlämningsmiljö	7
Måltätning och metod	8
Resultat	8
Administrativa uppgifter	9

Figurförteckning

Figur 1. Karta 1:100 000	6
Figur 2. Karta 1:10 000	7
Figur 3. Framschaktad härd	8

Fig 1. Terrängkartan med markerat område för nu aktuell utredning, skala 1:100 000.

Sammanfattning

Inom berörd sträcka har en schaktkontroll utförts på uppdrag av Botkyrka kommun. Anledningen var att man planerade en ledningsdragning i anslutning till och inom fornlämningarna RAÄ Grödinge 102:1 och 580:1-3.

Kabeldragningen genomfördes till största delen i åkermark, men även i en vägbank som ledde genom ett gravfält (102:1) upp mot Snäckstaviks gård. I anslutning till skålgroparna 580:1-3 påträffades inget av antikvariskt intresse. Vid gravfältet kunde endast en härd av förhistoriskt snitt påvisas. Denna kunde kvarligga då kablarna kunde dras strax intill istället. Under vägbankens fyllning kunde ett mörkare lager ställvis identifieras. Detta lager visade sig, vid genomgrävning, endast innehålla obränt trä och tegelfis.

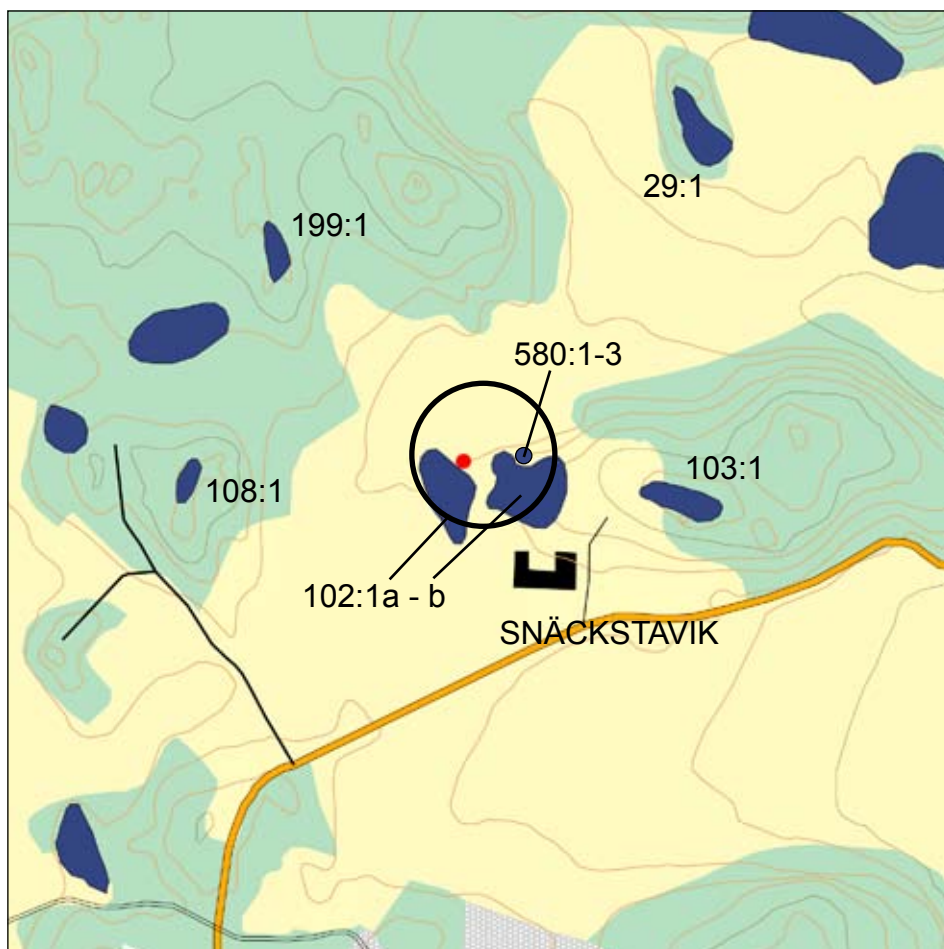

Fig 2. Digital karta, skala 1:10 000, med markerat utredningsområde samt större kända fornlämningar markerade, några med nummer. Röd prick är läget för den nu påträffade härden.

Inledning

Under september 2010 har Stockholms läns museum gjort en förundersökning i form av en schaktkontroll på platsen för RAÄ 102:1 och 580:1-3 vid Snäckstavik, Grödinge socken, Botkyrka kommun. Anledningen till schaktkontrollen var att man skulle lägga ner kablar inom och i anslutning till fornlämningarna.

Uppdragsgivare för den nu aktuella förundersökningen var Botkyrka statsnät.

Topografi och fornlämningsmiljö

Snäckstavik ligger i ett för Södertörn vanligt odlingslandskap med uppodlade lägre liggande partier och skogsbeväxya höjder. Området når upp till ca 60-65 meter över havet. Markslaget rör sig generellt om glaciala och postglaciala leror i dalgångarna och morän på höjpartierna.

Fornlämningsbilderna i närområdet består främst av ensamliggande gravar och gravfält. Som exempel kan 102:1, 103:1, 105:1 och 199:1 nämnas.

Målsättning och metod

Initialt skulle förundersökningen utföras i åkermarken omedelbart norr om gravfältet RAÄ 102:1, del B och fram till ca 20 meter öster om gravfältetsdelen A. Under ärendets gång förlängdes sträckan till att omfatta ledningsdragning, genom gravfältet, i en befintlig mindre väg upp till en lada på Snäckstaviks gård (söder om gravfältet) (se bilaga).

En maskin med planskopa har använts. I åkermarken har man schaktat ner till tjälfritt djup, alltså mellan 0,7-1 meter, med en skopbredd på ca 0,4 meter och i vägbanken ner till ca 0,5 meters djup med en skopbredd på ca 0,2 meter. Att man inte behövde schakta lika djupt i vägbanken berodde på att kablar på denna sträcka tål tjäle. En bredare skopa (ca 1,4 m bred) användes på enstaka partier för att frilägga redan kända dräneringar och elkablar.

Om lämningar påträffades skulle, i första hand, alternativa ledningssträckningar sökas. I andra hand skulle de undersökas och tas bort. En förutsättning för detta var att lämningarna skulle vara ringa och av enkel karaktär. Om mer omfattande och komplexa lämningar påträffades skulle man kontakta länsstyrelsen för samråd.

För dokumentation har Garmin 12 XL GPS (max 4 meters felmarginal) och kamera använts.

Resultat

Endast en härd kunde påvisas i åkermarken nära/i anslutning till gravfältet. Denna var 0,8 x 0,5 meter stor och fylld med skärvig och skörbränd sten samt sot och kol. Eftersom man kunde lägga kablar en bit därifrån så undersöktes ej anläggningen.

Fig 3. Här syns den härd som framkom vid schaktning. Foto G Werthwein, bild nr lp20100486.

I vägbanken, under dess fyllning som generellt var ca 0,4 meter tjockt, kunde ett mörkare lager påvisas. Detta innehöll endast obränt trä och tegelflis varför läns museet inte bedömde det som ett hinder för kabelnedläggningen.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsen i Stockholm, beslut dnr: *431-10-6860*
Stockholms läns museum, dnr: *2010:087*
Landskap: *Södermanland*
Kommun: *Botkyrka*
Socken: *Grödinge*
Fornlämning: *RAÄ 102:1, 580:1-3*
Projektledare: *Kjell Andersson*
Fältpersonal: *Göran Werthwein*
Undersökningsperiod: *6-7 september 2010*
Arkivmaterial: *Förvaras på Stockholms läns museum*

Bilaga 1

Plan över kabeldragningens streckning.

Gul prick = påträffad hård
Röd linje = kabeldragning

